

Spoznávame Bibliu

Druhá Samuelova 17:1-18:32

17. KAPITOLA

Protichodné rady Achitofela a Chušaja

Ako tak sledujeme Dávidov život a jeho skúsenosti, videli sme najprv jeho víťazstvá a teraz vidíme jeho problémy. V ostatnej relácii sme videli, že sa skutočne dostal do problémov. Jeho vlastný syn Absolón, ktorého nadovšetko miloval, sa proti nemu vzbúril. Kráľovi to zlomilo srdce. Dávid utiekol z Jeruzalema, lebo nechcel, aby sa toto mesto stalo bojovým poľom, či dokonca aby bolo zničené. Opustil mesto, ktoré miloval. Poslal svojho priateľa Chušaja k Absolónovi, aby mu dal radu, ktorá by bola na jeho prospech. Achitofel, svojho času Dávidov poradca, prešiel na Absolónovu stranu. V sedemnástej kapitole, ku ktorej sa dnes dostávame, dávajú obaja Absolónovi protichodné rady o tom, či by mal zaútočiť na svojho otca, alebo nie.

„Achitofel povedal Absolónovi: „Dovoľ mi, aby som si vybral dvanásťtisíc mužov a dnes v noci začal prenasledovať Dávida. Prepadnem ho, kým je unavený a zamdlený. Predesím ho a všetok ľud, ktorý je s ním, sa rozprúchne; osamelého kráľa potom zabijem a všetok ľud privediem späť k tebe. Okrem muža, ktorého hľadáš, sa vrátia všetci a všetok ľud bude mať pokoj“ (2Sam 17:1-3).

Inými slovami, ak by zabil Dávida, sprisahanie by skončilo a Absolón by sa stal kráľom. Achitofelova rada by, samozrejme, znamenala pohromu pre Dávida.

„Absolón i všetci starší Izraela s týmto návrhom súhlasili. Absolón však povedal: „Zavolaj ešte Arkíjca Chušaja a vypočujeme si aj jeho mienku.“ Keď prišiel Chušaj k Absolónovi, ten mu povedal: „Achitofelovu mienku poznáme. Máme sa riadiť jeho návrhom? Ak nie, vyjadri sa ty!“ (2Sam 17:4-6).

Ešteže tam bol Chušaj, lebo ponúkol úplne inú stratégiu. Absolónovi dal veľmi dobrú radu – samozrejme v prospech Dávida. Dávid sa nachádzal vo veľmi zraniteľnej situácii a zúfalo potreboval čas.

„Chušaj povedal Absolónovi: „V tomto prípade Achitofelova rada nie je dobrá.“ Chušaj pokračoval: „Poznáš predsa svojho otca a jeho mužov. Sú to hrdinovia, roztrpčení ako medvedica v poli, ktorej vzali mláďatá. Tvoj otec je bojovník, ktorý nebude nocovať s ľuďom. Iste sa teraz skrýva v nejakej rokline alebo inde. Keby hneď na začiatku niekto z tvojich mužov padol, roznesie sa chýr, že ľud, ktorý ide za Absolónom, utrpel porážku. Vtedy aj udatný bojovník so srdcom ako lev stratí odvalu, lebo celý Izrael vie, že tvoj otec je hrdina a jeho stúpenci sú smelí ľudia“ (2Sam 17:7-10).

Chušaj jednoducho povedal: „Absolón, musíš si uvedomiť, že nie si bojovník. Tvoj otec áno. Bojové pole dobre pozná. Je skúsený bojovník. Je silný a drsný. Má so sebou udatných mužov. Dávid a jeho muži sú roztrpčení tým, čo sa stalo. Teraz si oblizujú rany a sú ako medvedica, ktorej vzali mláďatá – tá medvedica skutočne zaútočí a bude dvojnásobne nebezpečná ako inokedy. Bola by hlúposť teraz zaútočiť na Dávida. Ale povedzme, že by si zaútočil. Dávid už bol predtým na úteku – v únikoch je expert a nedá sa len tak chytiť. Šaul ho prenasledoval roky. Dávid nebude nocovať so svojím ľuďom. Vie, kde sa skrýť. Povedzme, že by si sa dostal medzi nich a Dávida nenašiel. Hneď nato by sa rozchýrilo, že si utrpel porážku, a tvoji stúpenci by ťa opustili.“ Teraz, keď poukázal na chyby v Achitofelovej rade, ponúkol inú stratégiu.

„Radím: Nech sa k tebe zhromaždí celý Izrael od Dánu po Beér-Šebu. Bude ich toľko ako piesku na morskom brehu a ty sám ich povedieš do boja. Napadneme ho, nech sa zdržuje kdekoľvek. Padneme naňho ako rosa na zem a neostane ani on, ani nikto z celej jeho družiny. Keby sa uchýlil do mesta, celý Izrael prinesie k tomu mestu laná, strhneme ho do potoka a nenájde sa z neho ani kamienok“ (2Sam 17:11-13).

Absolónovi povedal: „Nie si pripravený na boj. Achitofel nie je pripravený. Aj keď si vezmeš so sebou pár tisíc mužov, neporazíš Dávida. Musíš zhromaždiť celý Izrael a sám ho povedieš do boja. To je to, čo sa od kráľa očakáva. Tak sa dostal k trónu aj tvoj otec. V prvom rade bol veľký generál. Ohromíme ho našou presilou.“ Chušajova rada bola dobrá, ale nie na prospech Absolóna. Mala pomôcť Dávidovi, aby získal potrebný čas.

Čo si Absolón a ostatní Izraeliti mysleli o Chušajovej rade?

„Absolón a všetci muži Izraela vyhlásili: „Lepšia je rada Arkíjca Chušaja než rada Achitofela.“ Hospodin sa rozhodol zmariť chytrácku radu Achitofela, aby tým Absolóna stihla pohroma“ (2Sam 17:14).

Absolón a jeho poradcovia mali pocit, že Chušajova rada bola lepšia. Z Dávidovho pohľadu bola Chušajova rada zaiste lepšia ako Achitofelova. Boh konal v Dávidov prospech.

Varovanie Dávida

Kým sa pokúšali zhromaždiť celý Izrael pod Absolónovým vedením, Chušaj poslal Dávidovi odkaz s výstrahou. Mal sa čo najskôr dostať na druhú stranu Jordánu. Nasledujúce verše opisujú, ako vyzvedači doručili Dávidovi správu. Keď sa správa dostala k Dávidovi, rýchlo konal.

„Dávid a všetci, čo boli s ním, vstali a prešli cez Jordán. Do úsvitu prešli cez Jordán všetci do jedného“ (2Sam 17:22).

Achitofelova samovražda

Achitofel sa nevedel zmieriť s tým, že Absolón nedal na jeho radu.

„Keď Achitofel videl, že sa nestalo podľa jeho rady, osedlal si osla a odišiel domov do svojho mesta. Dal si do poriadku domácnosť a obesil sa. Po smrti ho pochovali v hrobe jeho otca“ (2Sam 17:23).

Absolón prenasleduje Dávida

Absolón dal dokopy veľké vojsko zo všetkých kmeňov Izraela a pustil sa do prenasledovania Dávida.

„Dávid prišiel do Machanajimu, kým Absolón so všetkými mužmi Izraela prechádzal cez Jordán. Miesto Joába ustanovil Absolón za veliteľa vojska Amasu. Amasa bol synom muža, ktorý sa volal izraelský Jitra. Mal pomer s Abigajil, dcérou Nacháša, sestrou Joábovej matky Ceruje. Izrael a Absolón sa utáborili v kraji Gileád“ (2Sam 17:24-26).

Dávid sa v skutočnosti nachádzal vo veľmi ťažkej pozícii. Utekol z Jeruzalema bez akejkoľvek prípravy. Tí, čo mu boli verní, utiekli s ním.

„Keď prišiel Dávid do Machanajimu, Nachášov syn Šobi z Rabby Ammónčanov, Ammielov syn Machír z Ló-Debáru a Gileádčan Barzillaj z Rogelimu priniesli Dávidovi a ľudu, čo bol s ním, lôžka, misy, hlinený riad, pšenicu, jačmeň, múku, pražené zrno, fazuľu, šošovicu, med, maslo, ovčí a kravský syr a požíveň. Povedali si: „Ľud je na púšti hladný, unavený a smädný“ (2Sam 17:27-29).

Dávid zistil, že má mnoho spojencov. Poznali Dávida a poznali ho ako udatného bojovníka. Vládcovia týchto kráľovstiev zrejme veľmi nedôverovali Absolónovi. Všimli si, že je ľstivý a zradný. Nevedeli by sa naňho spoľahnúť. Dávidovi však dôverovali. A tak priniesli Dávidovi a jeho mužom zásoby. Absolónov odložený útok umožnil Dávidovi získať potrebné zásoby a pripraviť sa na súboj.

18. KAPITOLA

Občianska vojna

„Dávid vykonal prehliadku ľudu, ktorý bol s ním, a ustanovil nad ním veliteľov – tisícnikov a stotníkov. Tretinu ľudu zveril veleniu Joába, tretinu veleniu Abišaja, syna Ceruje a brata Joába, a tretinu veleniu Gatčana Ittaja. Potom povedal kráľ

ľudu: „Rád by som šiel s vami i ja.“ Ľud však povedal: „Nemôžeš ísť. V prípade ústupu si nás nebudú všímať, ani keby z nás polovica zahynula. Ty si však za desaťtisíc našich! Lepšie by bolo, keby si nám pomáhal z mesta.“ Kráľ odpovedal: „Urobím, ako uznáte za dobré.“ Potom sa postavil k bráne a všetok ľud odchádzal po stovkách a tisícoch. Kráľ prikázal Joábovi, Abišajovi a Ittajovi: „Pre mňa buďte ohľaduplní voči mladému Absolónovi.“ Všetci počuli, čo prikázal kráľ všetkým veliteľom o Absolónovi“ (2Sam 18:1-5).

Toto je jedna z najsmutnejších kapitol Dávidovho života; opisuje smrť jeho syna Absolóna. Keďže Dávidovi nedovolili ísť do boja, našiel si miesto pri bráne. Vojsko vyšlo do boja pod velením troch veliteľov: Joába, Abišaja a Ittaja. Na každého z nich naliehal, aby boli voči Absolónovi ohľaduplní. Všetci jeho rozkaz počuli; niektorí sa možno pousmiali, iných to zamrzelo. Najradšej by ho odstránili, lebo s ním budú vždy len problémy. Ale Dávid miloval svojho syna a nechcel, aby zomrel.

„Tak vyrazil ľud do poľa proti Izraelu a boj sa začal v Efrajimskom lese. Dávidovi služobníci tam porazili izraelský ľud. V ten deň tam utrpeli ťažkú porážku so stratou dvadsaťtisíc mužov. Boj sa rozšíril na celý tamojší kraj. V ten deň pohltil les viac ľudí než meč“ (2Sam 18:6-8).

Na boj s Dávidom si vybrali nesprávne miesto. Keď sa Absolónove oddiely snažili ujsť pred Dávidovým vojskom, zamotali v Efrajimskom lese. Nevedeli sa z neho dostať.

Absolónova smrť

„Absolón pri jazde na mulici sa náhle ocitol pred Dávidovými služobníkmi. Keď sa mulica predierala pod konármi mohutného duba, Absolón sa zachytil hlavou na dube a zostal visieť vo vzduchu, kým mulica spod neho ušla. Ktosi to videl a hlásil Joábovi: „Videl som Absolóna visieť na dube.“ Joáb povedal mužovi, čo mu priniesol tú

správu: „Keď si ho videl, prečo si ho hneď tam nezrazil na zem? Bol by som ti dal desať šeklov striebra a jeden opasok.“ Muž odvetil Joábovi: „Na kráľovho syna by som ruku nepoložil, ani keby mi na ruku odvážili tisíc šeklov striebra. Kráľ predsa dôrazne prízvukoval tebe, Abišajovi a Ittajovi: „Opatrne zaobchádzajte s mladým Absolónom.“ Keby som mu bol niečo zlé aj urobil, čo sa pred kráľom utajiť nedá, ty by si zostal stranou“ (2Sam 18:9-13).

Tento muž bol šokovaný, že Joáb by chcel kráľovho syna zabiť. Ale Joáb nemal čas sa s ním naťahovať. Musel rýchlo konať.

Joáb povedal: „Nebudem tu s tebou strácať čas.“ Vzal si tri kopije a vrazil ich do srdca Absolóna, ktorý na dube ešte žil. Potom obklopili Absolóna desiatimi mládenci, Joábovi zbrojnoši, a dorazili ho. Nato Joáb zatrúbil na roh a ľud prestal prenasledovať Izrael, lebo Joáb ľud zadržal. Potom vzali Absolóna, hodili ho v lese do hlbokkej jamy a zasypali ho hrbou skál. Všetci Izraeliti sa rozutekali, každý do svojho stanu“ (2Sam 18:14-17).

Absolón zomrel a bolo po vzbure. Joáb nemal právo Absolóna zabiť, zvlášť po Dávidovom príkaze, ale Joáb už mal dosť týchto starostí s Absolónom a vedel, že jeho smrť ukončí vzburu.

„Cadókov syn Achimaac povedal: „Mal by som odísť ku kráľovi a oznámiť mu radostnú správu, že ho Hospodin právom vyslobodil z moci jeho nepriateľov.“ Joáb mu odvetil: „Dnes by si nebol vítaným zvestovateľom, urobíš to inokedy. Dnes nehlas nič, lebo zomrel kráľov syn.“ Joáb prikázal jednému Kúšijcovi: „Chod' oznámiť kráľovi, čo si videl.“ Kúšijec sa Joábovi poklonil a odbehol. Cadókov syn Achimaac opätovne naliehal na Joába: „Nech to akokoľvek dopadne, pobežím i ja za Kúšijcom.“ Joáb mu povedal: „Syn

**môj, načo by si mal ísť, i tak nedostaneš za to odmenu“
(2Sam 18:19-22).**

Joáb sa zdráhal nechať Achimaaca ísť, aby priniesol Dávidovi správu o Absolónovej smrti. Nemal totiž všetky relevantné informácie.

**„Nech sa stane, čo chce, pôjdem!“ Povedal mu: „Tak choď!“
Achimaac bežal cestou po rovine a Kúšijca predbehol.
Dávid sedel medzi dvoma bránami; strážca však vyšiel na
strechu brány na múr. Keď sa rozhlíadol, zbadal osamelého
bežca. Strážca zavolať a oznámili to kráľovi. Ten povedal:
„Keď je sám, prináša dobrú správu.“ Ako sa ten muž
približoval, spozoroval strážca ďalšieho bežca a zavolať na
vrátnika: „Je tam ďalší osamelý bežec!“ Kráľ odvetil: „Aj ten
nesie dobrú správu!“ Strážca pokračoval: „Zdá sa mi, že ten
prvý bežec sa ponáša behom na Cadókovho syna
Achimaaca.“ Kráľ povedal: „To je statočný muž, prichádza
s dobrou správou.“ Achimaac zvolal na kráľa: „Všetko je
v poriadku!“ Nato sa poklonil tvárou po zem a povedal:
„Nech je zvelebený Hospodin, tvoj Boh, ktorý vydal mužov,
čo sa vzbúrili proti kráľovi, môjmu pánovi!“ Kráľ sa spýtal:
„Ako sa má mladý Absolón?“ Achimaac odvetil: „Videl som
veľký zmätok vo chvíli, keď Joáb vysielal kráľovho
služobníka a tvojho sluhu, no neviem, čo to bolo“ (2Sam
18:23-29).**

Dávida zaujíma len jedno: „Je mladý Absolón v bezpečí?“ Ale Achimaac nemal všetky informácie. Nevedel, že Absolón je mŕtvy. A, milý poslucháč, aj dnes je veľa poslov, ktorí ľuďom hovoria, že podľa Boha je všetko v poriadku – ale *nie* je. Človek je hriešnik. Potrebuje Spasiteľa. Človek potrebuje vedieť, že Boží Syn zaňho zomrel na kríži. Človek sa potrebuje znovuzrodiť. Achimaac nepriniesol Dávidovi správu, ktorú potreboval počuť.

„Zrazu prišiel Kúšijec a povedal: „Nech si môj pán a kráľ vypočuje dobrú správu: Hospodin ťa dnes právom vyslobodil z moci všetkých vzbúrencov“ (2Sam 18:31).

Všimnime si znova Dávidovu otázku ohľadne Absolóna. Nezaujímalo ho, kto bitku vyhral, ale či je Absolón v poriadku.

„Kráľ sa spýtal Kúšijca: „Ako sa má mladý Absolón?“ Kúšijec odpovedal: „Nech údel tohto mladého muža stihne nepriateľov môjho pána a kráľa, ako i všetkých, čo zlomyseľne povstali proti tebe“ (2Sam 18:32).

Dávid pochopil, čo to znamená: jeho syn Absolón je mŕtvy. V podstate dostal spravodlivý trest za podnecovanie vzbury a zvrhnutie kráľa z trónu. Dávid ale stále cítil lásku k svojmu synovi. Určite mu v tejto ťažkej chvíli napadlo niečo ako: „Pane, prosím Ťa, zľutuj sa nado mnou! Už som dosť trpel za to, čo som urobil. Daj mi, prosím, nový začiatok!“